

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут педагогічний
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

менеджмент соціальної роботи

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність Соціальна робота

Галузь знань Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1_ від “_” ___ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент соціальної роботи
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	К.пед.н., доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Ворощук Оксана дмитрівна
Контактний телефон викладача	0342570005
Е-mail викладача	oksana.voroshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=84&id_cou=4873
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Менеджмент соціальної роботи» вивчається студентами спеціальності 231 «Соціальна робота» освітня програма «Соціальна робота» на четвертому курсі (8 – семестр). Дисципліна спрямована на поглиблення знань з питань управлінської діяльності; організації і діяльності соціальних служб, громадських організацій; особливостей міжособистісної взаємодії у колективі; вивченні проблем, сутності, форм, методів та функцій	
3. Мета та цілі курсу	
Основними цілями курсу “Менеджмент соціальної роботи” є: 1) усвідомлення сутності основних понять і категорій науки управління та загальних закономірностей формування, функціонування і розвитку систем управління; 2) отримання фундаментальних знань про зміст та процеси реалізації функцій управління; 3) розвиток та закріплення навичок використання прийомів, способів та інструментів управління, що виправдили себе на практиці; 4) створення бази для вивчення в майбутньому спеціальних управлінських дисциплін.	
4. Компетентності	
Інтегральна компетентність - здатність розв’язувати складні фахові завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи та соціальної педагогіки під час професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки щодо проведення досліджень, здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності : здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатності	

планувати та управляти часом; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми; здатності приймати обґрунтовані рішення; здатності працювати в команді; навичок міжособистісної взаємодії; здатності мотивувати людей та рухатися до спільної мети; визначеності і наполегливості з поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні, фахові компетентності: здатності оцінювати соціально-політичні процеси, пов'язані із соціальним розвитком держави; здатності аналізувати існуючу нормативно-правову базу, що визначає соціальну роботу та соціальне забезпечення; здатності до аналізу психічних властивостей, станів і процесів, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади; здатності до діяльності з попередження соціальних ризиків, складних життєвих обставин, запобігання та вирішення соціальних конфліктів; здатності до розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб; здатності вивчати соціальну проблему за допомогою методів і форм соціально-педагогічної роботи; здатності оцінювати проблеми, потреби, специфічні особливості та ресурси клієнтів; здатності розробляти шляхи подолання проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення; здатності до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей; здатності ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту; здатності до розробки та реалізації соціальних проектів і програм для системи служб соціальної роботи; здатності дотримуватися етичних принципів і стандартів соціальної роботи; здатності до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері

5. Результати навчання

В результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- 1) компоненти організації (соціальна служба) та закономірності організації життєдіяльності навчальної установи і соціальної служби;
- 2) основні складові процесу менеджменту соціальної роботи;
- 3) принципи та функції менеджменту соціальної роботи;
- 4) складові самоменеджменту працівника освітньої сфери;
- 5) підходи, моделі та методи взаємозв'язку суб'єктів та об'єктів менеджменту соціальної роботи;
- 6) особливості менеджменту соціальних установ і соціальної служби для молоді.

Студент повинен вміти:

- 1) виявляти та аналізувати проблеми управління конкретної організації і соціальної служби;

- 2) використовувати інструменти менеджменту,
- 3) застосовувати менеджерські методи;
- 4) готувати рішення;
- 5) аналізувати зовнішнє та внутрішнє середовище організації;
- 6) формувати організаційну культуру;
- 7) визначати місію та цілі організації;
- 8) вибирати стратегію розвитку;
- 9) здійснювати делегування; аналізувати та будувати різні типи організаційних структур управління організацією;
- 10) застосовувати різні теорії мотивації;
- 11) використовувати різні види контролю та різні методи управління;
- 12) розробляти, приймати та реалізовувати управлінські рішення; налагоджувати ефективні комунікації у процесі управління; використовувати різні форми влади та стилі керівництва;
- 13) визначати причини конфліктів та управляти ними; долати опір організаційним змінам; визначати та оцінювати ефективність менеджменту.
- 14) аналізувати та впорядковувати становище з управлінням персоналом в освітній установі і соціальній службі;
- 15) розробляти проект надання соціальної послуги в умовах освітніх установ і соціальних служб.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	Соціальна робота	4	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Менеджмент соціальної роботи як різновид соціального управління	Лекція, Семинар	1,3,5,8	2	5	Один тиждень

Історія та теорія менеджменту у соціальной роботі Соціальна політика – основа управління соціальними системами і процесами. Сутність управління соціальною роботою. Поняття та особливості менеджменту у соціальной роботі.					
Тема 2. Організація в менеджменті і соціальной роботі Поняття, особливості та ознаки організації в менеджменті і соціальной роботі. Процес функціонування організації в менеджменті і соціальной роботі. Фактори впливу на організацію в менеджменті і соціальной роботі. Критерії оцінки ефективності і діяльності організації соціальной сфери.	Лекція, Семинар	3,4, 6, 9	2 2	5 5	Один тиждень
Тема 3. Система	Лекція,	2, 7, 8,9	2 2	5 5	Один тиждень

менеджмент у соціальної роботи Складові процесу менеджмент у соціальної роботи. Закони, закономірності та принципи менеджмент у соціальної роботи. Методи менеджмент у соціальної роботи. Функції менеджмент у соціальної роботи. Місія та мета менеджмент у соціальної роботи. Інституційні рівні менеджмент у соціальної роботи Тема 4. Об'єкт та суб'єкт менеджмент у соціальної роботи Об'єкт менеджмент у соціальної роботи. Суб'єкт менеджмент у соціальної роботи. Підходи, моделі та методи взаємозв'язку об'єктів та суб'єктів менеджмент у соціальної роботи.	Семінар Лекція, Семінар	1, 4, 8, 10	2 2	5 5	Один тиждень

Тема 5. Особливості менеджменту соціальної служби для молоді Менеджерські прийоми самоаналізу в соціальних службах для молоді. Групи особливостей розвитку соціальних служб для молоді. Інструменти менеджменту соціальної роботи для молоді. Види рішень в соціальних службах для молоді.	Семінар	2, 4, 6, 7, 8, 9	4	5 5	Один тиждень
Тема 6. Супервізія та менеджмент соціальної роботи Супервізія як принцип, функція, метод менеджменту соціальної роботи. Адміністративний та навчальний методи супервізії в менеджменті соціальної роботи. Процес супервізії. Супервізія та консультування. Оперативний план	Лекція, Семінар	1, 3, 5, 7	2 2	5 5	Один тиждень

роботи з персоналом. Тема 7. Проектування як специфічний інструмент менеджменту соціальної роботи Сучасні концепції соціального проектування. Логіка проектування в соціальній роботі. Мета та завдання проекту. Системний підхід в проектуванні соціальної роботи. Проект: структура, компоненти та фактори успішної реалізації. Програма соціальної служби.	Лекція, Семінар	1,4,5,7,9	2 2	5 5	Один тиждень
Тема 8. Особливості професійної діяльності менеджерів соціальної роботи Професіоналізм менеджменту соціальної роботи. Порівняльна характеристика менеджера та спеціаліста	Семінар	2, 3, 5, 6, 7, 9	4 Підготовка виступів завдань семінару	5	Один тиждень

соціальної роботи. Типи менеджменту у соціальної служби для молоді. Типи керівників. Якості та вміння керівника, що досягає успіху.					
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу та 50 балів за написання екзаменаційної роботи				
Вимоги до письмової роботи	конкретне висвітлення питань і завдань ККР				
Семінарські заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою (Передбачає виконання тестових завдань, практичних творчих завдань, усних і письмових відповідей).				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань				
8. Політика курсу					
Неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання письмових завдань з теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (на платформі дистанційного навчання) і тільки тоді буде допущений до складання іспиту. Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.					
9. Рекомендована література					
1. Главацька О.Л. Менеджмент соціальної роботи Курс лекцій / Главацька О. Л. - Тернопіль, ТДПУ, 2009. - 65 с. 2.Управлінські аспекти соціальної роботи.[Текст] :курс.лекцій/ М.Ф.Головатий(кер.авт.кол.),М.П.Лукашевич, Г.А.Дмитренко. – К. : МАУП, 2004. – 368 с. 3.Слепенков, И. М. Основы теории социального управления / И. М. Слепенков, Ю. П. Паверин. – Минск : Вышш. шк., 1990. – 302 с. 4.Ліцейська освіта: педагогічний менеджмент і технології навчання [Текст]: навчально-методичний посібник / за заг. ред. проф. Олега Мішукова. – К. : Педагогічна преса, 2007. – 288 с 5.Козаков, В. А. Психологія діяльності та навчальний менеджмент [Текст]: підручник: у 2-х ч. / В. А. Козаков. – К. : КНЕУ, 1999. – 244 с. 6.Коцинець, О. Ю. Соціально-психологічні засади управління в освіті [Текст]: монографія / Олена Юрійвна Коцинець. – Ів.-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2006. – 297 с. 7.Мармаза, О. І. Менеджмент в освіті: секрети успішного управління [Текст]: науково-методичний посібник / Олександра Іванівна Мармаза. – Харків : Основа, 2005. – 176 с. – (Б-ка журн. "Управління школою" ; Вип. 11 (35)).					

Менеджмент соціальної роботи : навч. посіб. / Л. А.Колбіна. — Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. — 406 с.

8.Мороз, І. В. Менеджмент і маркетинг в освіті [Текст]: навчально-методичний посібник. / І. В. Мороз. – К. : Освіта України, 2009. – 192 с

Песоцька О.П., Дєдов Є.Г. Менеджмент соціальної роботи: навч. посіб. для студ. Спец. «Соціальна робота», «Соціальна педагогіка» /О.П. Песоцька, Є.Г. Дєдов – Луганськ: Альма-матер, 2012. – 110с.

9.Тягур, Р. С. Менеджмент в освіті [Текст]: курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів / Роман Степанович Тягур. – Ів.-Франківськ : Віктор Дяків, 2011. – 437 с.

10.Терещенко С. Зміст і структура інформатичної компетентності менеджерів у сфері економіки / С. Терещенко // Освітній простір України. - 2016. - № 7. - С. 96-106.

Викладач Ворощук О. Д.